

Brüssel, 19.2.2019
COM(2019) 85 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrusega (EL) nr 1143/2014 (looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta) antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise kohta

1. Taustteave

Määruses (EL) nr 1143/2014, milles käsitletakse invasiivseid võõrliike¹ (edaspidi „invasiivsete võõrliikide määrus“ [määruses on kasutatud terminit „looduslikku tasakaalu ohustavad võõrliigid“]), on sätestatud raamistik selle mõjuga tegelemiseks, mida invasiivsed võõrliigid avaldavad bioloogilisele mitmekesisusele ja sellega seotud ökosüsteemi teenustele, ning on antud komisjonile õigus võtta rakendusaktidega vastu liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide nimekiri ning seda ajakohastada ja läbi vaadata. Selles abistab komisjoni liikmesriikide esindajatest koosnev komitee (edaspidi „invasiivsete võõrliikide komitee“).

Enne, kui kaalutakse liigi kandmist liidu jaoks probleemsete invasiivsete võõrliikide nimekirja, peab kõnealuse liigi kohta olema tehtud põhjalik riskihinnang, mida toetavad kindlad teadusandmed ja milles käsitletakse kõiki invasiivsete võõrliikide määruse artikli 5 lõikes 1 esitatud elemente.

Invasiivsete võõrliikide määruse artikli 5 lõikes 1 on sätestatud kõik elemendid, mida on vaja otsuse tegemise aluseks oleva riskihinnangu koostamiseks. Invasiivsete võõrliikide määruses sedastatakse, et neid elemente võib olla vaja veelgi täpsustada, esitades muu hulgas riskihindamismetoodika. Peale selle võivad teadustavad riskihindamisvaldkonnas muutuda ning neid muutusi tuleks invasiivsete võõrliikide määruse kohaldamisel tehtavates riskihindamistes arvesse võtta.

Invasiivsete võõrliikide määruse artikli 5 lõikega 3 on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendavalt täpsustada, milline tõendusmaterjal on vastuvõetav, et teha kindlaks, kas invasiivsed võõrliigid on suutelised looma elujõulist populatsiooni ja keskkonnas levima, ning et kirjeldada üksikasjalikult riskihindamise elemente. Kirjeldus peaks sisaldama kohaldatavat metoodikat, võttes arvesse asjakohaseid riiklikke ja rahvusvahelisi standardeid.

2. Õiguslik alus

Käesoleva aruande esitamine on ette nähtud invasiivsete võõrliikide määruse artikli 29 lõikega 2. Vastavalt sellele sättele on artikli 5 lõikes 3 osutatud volitused komisjonile antud viieks aastaks alates 1. jaanuarist 2015. Lisaks on komisjon kohustatud koostama delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne nimetatud viieaastase tähtaja möödumist. Vastavalt artikli 29 lõikele 2 pikendatakse volituste delegeerimist automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Delegeeritud volituste rakendamine

Komisjon rakendas 2018. aastal oma volitusi. 30. aprillil 2018 võttis komisjon vastu komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/968² (edaspidi „delegeeritud määrus“), mis avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 10. juulil 2018 pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu kontrolliperioodi lõppemist. See jõustus 30. juulil 2018.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL) nr 1143/2014 looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta (ELT L 317, 4.11.2014, lk 35).

² Komisjoni 30. aprilli 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/968, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1143/2014 seoses invasiivseid võõrliike käsitlevate riskihindamistega (ELT L 174, 10.7.2018, lk 5).

Kõnealune delegeeritud määrus on välja töötatud arvukate uuringute ja parima kättesaadava teaduskirjanduse alusel. Lisaks osales selle koostamises aktiivselt teadusfoorum³ – invasiivsete võõrliikide määruse alusel loodud eksperdirühm, kellel on volitused anda teaduslikku nõu kõnealuse õigusakti rakendamise kohta. Ka üldsus sai delegeeritud määruse eelnõu kohta tagasisidet anda.

Invasiivsete võõrliikide määruse artikli 5 lõikes 3 on sätestatud õiguslik alus delegeeritud määruse vastuvõtmiseks. Konkreetselt antakse artikli 5 lõikega 3 komisjonile õigus:

a) täiendavalt täpsustada, milline on artikli 4 lõike 3 punkti b tähenduses vastuvõetav tõendusmaterjal;

b) üksikasjalikult kirjeldada artikli 5 lõike 1 punktide a–h kohaldamist;

c) näha ette metoodika, mida kasutatakse riskihindamiste koostamisel, võttes arvesse asjaomaseid riiklikke ja rahvusvahelisi standardeid ning asjaolu, et esmatähtsad on meetmed selliste invasiivsete võõrliikide suhtes, millega seondub märkimisväärne kahjulik mõju bioloogilisele mitmekesisusele või sellega seotud ökosüsteemi teenustele või mis võivad omada sellist mõju, samuti käsitletakse raskendava asjaoluna sellist kahjulikku mõju inimese tervisele või majandusele.

Delegeeritud määruse artiklis 1 on sätestatud, et riskihindamisel arvesse võetavate ühiste elementide kohaldamise üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas. Artiklis 2 on sätestatud metoodika, millega täpsustatakse ka riskihindamise aluseks olevat tõendusmaterjali, kaasa arvatud juhul, kui tegemist on invasiivsete võõrliikide määruse artikli 4 lõike 3 punktis b kirjeldatud tõendusmaterjaliga.

Delegeeritud määruse lisas on esitatud invasiivsete võõrliikide määruse artikli 5 lõike 1 punktide a–h kohaldamise üksikasjalik kirjeldus; kõnealustes punktides käsitletakse elemente, mida tuleb riskihinnangu koostamisel arvesse võtta.

4. Kokkuvõte

Komisjon on oma delegeeritud volitusi täitnud õigel ajal ja nõuetekohaselt.

Komisjon on seisukohal, et kõik delegeeritud volitused tuleks säilitada, sest tulevikus võib olla vaja teha täpsustusi.

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.

³ Avaldatud komisjoni eksperdirühmade ja muude samalaadsete üksuste registris, koodnumber E03276.